

Jaargang 20
Nr. 3

Tijdschrift voor schoolbesturen
Vicariaat Onderwijs Bisdom Hasselt - COBES Hasselt
V.U.: Francis Loyens, Paul Bellefroidlaan 2 C, 3500 Hasselt

EDITORIAAL

Op weg met het nieuwe jaarthema van het onderwijs: 'Vertrouwen uitstralen'

Opvoeden vanuit een inspirerend project veronderstelt om voortdurend de dialoog aan te gaan met bronnen die ons kunnen voeden. Groeien als katholieke dialoogschool betekent de weg van een pedagogie van de hoop bewandelen. Een andere naam daarvoor is een pedagogie van vertrouwen.

In de uitwerking van het thema vinden we voor het nieuwe schooljaar inspiratie bij Maria, de moeder van Jezus. Zij begeleidt ons een jaar lang. Elke maand zal in het tijdschrift *Leeftocht* een facet van Maria belicht worden. In Maria ontmoeten we niet alleen een sterke vrouw, maar ook een baken van vertrouwen, gecombineerd met pedagogisch meesterschap. Dat is meteen al duidelijk in het verhaal dat de start van het schooljaar zal markeren (Lucas 2, 41-52). We lezen hoe de jonge Jezus achterbleef in de tempel in Jeruzalem zonder dat zijn ouders dat wisten. De radeloosheid van Maria is herkenbaar voor heel wat ouders en leraren die ook vaak op een totaal onverwacht moment vaststellen dat hun kind of leerling een eigen weg opgaat. Niet zo zeer vanuit een verzet, maar vanuit een eigen roeping, een stem die diep van binnen aangeeft wat er te doen valt. 'Wisten jullie dan niet dat ik in het huis van mijn Vader moest zijn'? Wisten jullie niet dat ik dit te doen heb? En al is op dat moment nog niet duidelijk hoe de verdere levensweg er zal uitzien, welke kruisen men allemaal zal tegenkomen, toch is er de vastbeslotenheid over de richting waarin men op pad zal gaan. Voor ouders is dat vaak een moeilijk moment. Het is loslaten en durven te vertrouwen. Het is luisteren met het hart en antwoord geven. Het gaat om kansen geven en grenzen verleggen. In deze dialectiek gaan we met onze leraren en leerlingen op pad. Maria zal Jezus blijven vergezellen tot het einde toe. Daarbij vestigt zij niet de aandacht op zichzelf, maar steeds op Jezus. Dat is een krachtige pedagogie die ook ons vandaag inspireert en uitdaagt.

In verbondenheid

Francis Loyens
Bisschoppelijk gedelegeerde voor onderwijs

Uw reacties zijn welkom bij francis.loyens@katholiekonderwijs.vlaanderen

Verkiezingen COBES Hasselt

Reeds vorig schooljaar werden de COBES-verkiezingen aangekondigd.

Comités Besturen (COBES) zijn de regionale reflectieorganen waar besturen belangrijke dossiers bespreken voor hun werking en de werking van andere besturen in hun regio. Minimaal vijf keer per jaar komen de vertegenwoordigers van de besturen regionaal samen voor overleg.

Via de regionale COBES worden besturen afgevaardigd naar de verschillende inspraakorganen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Daarnaast worden vanuit COBES leden afgevaardigd naar de algemene vergadering en de raad van bestuur.

De verkiezingsprocedure startte op 15 februari 2022 met de mogelijkheid tot kandidaatstelling en eindigde voor de Regio Limburg op 23 mei 2022 met de verkiezing van de leden die afgevaardigd worden naar de algemene vergadering. De voordracht van de leden voor de raad van bestuur en de adviesraden van Katholiek Onderwijs Vlaanderen sloot daarbij naadloos aan. De namen van deze afvaardigingen zullen in het eerste nummer van volgend schooljaar gepubliceerd worden.

Het nieuw samengestelde COBES Hasselt bestaat uit:

vooraan van links naar rechts: Pierre Colla (ankerfiguur), Ellen Huybrechts (regiocoördinator pedagogische begeleiding), Jean-Pierre Thiry (VZW Katholiek Basisonderwijs Zonhoven), Myriam Lynen (VZW Secundair Onderwijs Sint-Quintinus Hasselt), Kathelijne Van der Haegen (VZW Katholiek Basisonderwijs Borgloon), Francis Loyens (Bisschoppelijk gedelegeerde voor onderwijs - voorzitter COBES Hasselt), Franky Hungenaert (VZW kath. Basisonderwijs Kruisheren-Ursulinen Maaseik) en Liliane Kerkhofs (VZW Atlas College Katholiek Secundair Onderwijs Genk)

Achteraan van links naar rechts: Joris Lambrechts (VZW UC Limburg), Anne Van Schoor (VZW Katholiek Onderwijs Halen - Herk-de-Stad), Karla Louis (VZW O.L.-Vrouwlyceum Genk), Mark Smeyers (VZW Katholieke Scholen Heusden-Zolder), Ludo Elsen (VZW Katholiek Onderwijs Zuid-Limburg), Jos Smets (COBES-secretaris), Jan Knoops (VZW Katholiek Secundair Onderwijs Maaseik-Kinrooi), Frank Goddeeris (VZW Inspirocollege Houthalen), Lode De Geyter (VZW Katholiek Buitengewoon Onderwijs Maasland), Jan Meers (VZW QRIOS Genk) en Josian Caproens (VZW Sint-Gerardusscholen Diepenbeek)

Niet op de foto: Gerd Beckers (VZW Katholiek Basisonderwijs Tessenderlo), Door Mathijs (VZW Studentenhuis Salvator Hasselt) en Leon Vos (VZW Katholiek Onderwijs Peer en Eksel).

Naast een aantal nieuwkomers zijn er ook een aantal bestuurders die het COBES Hasselt na één of meerdere mandaatperiodes vaarwel zegden.

Het gaat meer bepaald over: Greet Decin, Jef De Lombaerde, Jean-Paul Lucas, Frans Matthyssen, Maggy Nelissen, Rudi Pluymers, Jos Vanden Boer, Georges Vanoirbeek en Nicole Verweyen.

De nieuwe leden worden van harte bedankt voor het engagement dat zij binnen COBES en Katholiek Onderwijs Vlaanderen opnemen. Hetzelfde geldt vanzelfsprekend voor de afscheidnemende COBES-leden.

Jos Smets, secretaris COBES Hasselt

Wat heeft het BOS-project in Limburg teweeggebracht?

Het einde van het schooljaar 2021-2022 betekent eveneens het einde van het project Bestuurlijke Optimalisering en Schaalvergroting, beter gekend als het BOS-project. Tijd dus voor een korte terugblik.

Wat was BOS alweer?

De voortdurend toenemende complexiteit van het bestuurswerk verhoogt de behoefte aan optimalisering van de bestuursploegen. Door hiervoor schaalvergroting als instrument in te zetten, tracht het BOS-project gelijktijdig het probleem van de moeizame rekrutering van bestuurders aan te pakken. Schaalvergroting op zich leidt uiteraard niet tot bestuurlijke optimalisering, maar het verruimt wel de kansen hiertoe. Gerichte acties kunnen leiden tot competente, beleidskrachtige besturen. Hierbij denken we aan acties inzake taakverdeling tussen bestuurders, gespreide expertise-opbouw van bestuurders, uitbouwen van functionele organisatiestructuren, invoeren van principes van goed bestuur, actualiseren van visie en missie, efficiënt inzetten van financiële en materiële middelen... De overheid heeft even overwogen om beleidskrachtige besturen te ondersteunen door herziening van de onderwijsfinanciering, maar tot heden heeft ze hier van afgezien.

BOS in Limburg

In Limburg werd het BOS-project in gang gezet met algemene informatieavonden ('Ronde van Limburg'). Dit werd gevolgd door regionale ontmoetingsavonden. Hierop verkenden de lokale besturen in welke mate ze in dit project voor elkaar een partner zouden kunnen zijn. Tal van BOS-trajecten zijn hieruit ontstaan, meestal onder begeleiding van een BOS-begeleider. Uiteindelijk heeft dit in Limburg geleid tot 12 vergrote bestuursploegen. Zes van deze besturen zijn niveau-overstijgend, twee besturen opereren binnen het niveau secundair onderwijs en vier binnen het niveau basisonderwijs. Zeven van deze besturen organiseren zowel gewoon als buitengewoon onderwijs en vijf dragen eveneens verantwoordelijkheid voor een internaat. Door deze BOS-trajecten verminderde het aantal Limburgse besturen met 46. Limburg telt nu 93 schoolbesturen, waarvan 40 besturen met 1 school ('éénpitter') en 53 besturen met meerdere scholen ('meerpitter'). Nu zijn er dus ook niveau-overstijgende besturen in het gewoon leerplicht-onderwijs.

Zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs merken we dat de samenstelling van de nieuwe (BOS)besturen vaak volledig overeenstemt met de scholengemeenschap(en) van hun scholen. Ongetwijfeld heeft dit te maken met het feit dat de voordelen van een schaalvergroot bestuur meteen merkbaar zijn op dit niveau.

Uit de procesevaluatie blijkt dat het gebruik van externe procesbegeleiding, eventueel ad hoc aangevuld door iemand met een specifieke expertise, een succesfactor is voor een geslaagd BOS-traject. Andere vastgestelde kritische factoren zijn de ervaringen met reeds bestaande samenwerkingen, het onderlinge vertrouwen tussen de participanten van het BOS-traject, het bewust zijn van de voordelen van schaalvergroting en de aanwezigheid van begeesterde individuen in de participerende besturen. Tevens wordt aangegeven dat de mogelijkheid om beroep te kunnen doen op regionale procesbegeleiders drempelverlagend is. Door hun kennis van de lokale netwerken vergemakkelijken zij de verkenning van de opportuniteiten en kansen in lokale situaties.

En verder?

Bestuurlijke optimalisering is een continue behoefte met verschillende invalshoeken en diverse aanpakstrategieën. Ook na het BOS-project blijft intens samenwerken en fusioneren van besturen mogelijk en is het in bepaalde situaties zelfs wenselijk voor het behoud van voldoende bestuurlijke slagkracht. Het BOS-project heeft blijkbaar indirect talrijke bestuursploegen gestimuleerd om, buiten een BOS-traject om, hun beleidsvoerend vermogen te versterken en de kwaliteit van besturen te verhogen. Wij leiden dit af uit de ondersteuningsvragen aan het vicariaat onderwijs en aan de keuze van vormingen bij Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Deze gunstige evolutie juichen wij vanuit het vicariaat onderwijs toe en we stellen ons graag beschikbaar om u hierin verder te ondersteunen.

Johan Briers
BOS-begeleider regio Limburg

Professionalisering voor schoolbesturen - schooljaar 2022-2023

Het professionaliseringsaanbod van Katholiek Onderwijs Vlaanderen is gespreid over het werkjaar en wisselt Vlaanderenbrede met regionale initiatieven af.

Voor het werkjaar 2022-2023 hebben we dag- en avondopleidingen in petto. Een vorming ter plaatse en/of op maat behoort ook steeds tot de mogelijkheden!

Elke bestuurder kan inschrijven en, indien gewenst, ook aansluiten in een andere regio.

Het vernieuwde aanbod voor 2022-2023 met alle info en mogelijkheid tot inschrijving is online terug te vinden via <https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/besturen-professionaliseringsinitiatieven>.

Jaarvergadering Besturen Hasselt

COBES Hasselt en Katholiek Onderwijs Vlaanderen nodigen u graag uit op de jaarvergadering die zal doorgaan op **maandag 20 juni 2022 om 19.00 uur in het Pastoraal Centrum, Tulpinstraat 75 te 3500 Hasselt.**

De agenda van deze avond ziet eruit als volgt:

18.30 uur Onthaal

19.00 uur Welkom en bezinning door Francis Loyens, COBES-voorzitter
Werking COBES Regio Limburg schooljaar 2021-2022
Aankondiging: Festival van de Hoop (vrijdag 16 september 2022)
en Congres Katholiek Onderwijs Vlaanderen in CC Gent (19 september 2022 namiddag)

19.15 uur "Wat hebben we geleerd uit de coronacrisis?", met name vanuit deze twee deelvragen:
- hoe heeft corona mijn denken over onderwijs veranderd?
- welke ingevoerde systemen wil ik voortzetten ná corona?
(Gunter Haeldermaans, directeur coördinatie van de Katholieke Scholengemeenschap Maas & Kempen en Franky Hungenaert, bestuurder)

20.00 uur Jaarverslag Katholiek Onderwijs Vlaanderen en onderwijsactualiteit (dir.-gen. Lieven Boeve)

20.30 uur Vormingsaanbod schoolbesturen schooljaar 2022-2023 (Pierre Colla)

20:45 uur Welkom aan de nieuwe COBES-leden en dank je wel aan de uittreedende COBES-leden (Francis Loyens)

21.00 uur Afsluiting en receptie: ontmoeten van andere bestuurders met een drankje en een hapje

Mogen wij uw speciale aandacht vragen voor de volgende punten.

- Deze uitnodiging is bedoeld voor zowel de voorzitter als **ALLE** leden van het schoolbestuur. Gelieve daarom deze uitnodiging te verspreiden onder alle leden van uw schoolbestuur, in het bijzonder aan de leden die niet over een mailadres beschikken.
- U kan inschrijven via deze link: <https://nascholing.be/2021-2022/index.aspx?modID=4048852>. Moest u bij het inschrijven een probleem ondervinden, aarzel dan niet contact te nemen via jos.smets@katholiekonderwijs.vlaanderen (vicariaat onderwijs bisdom Hasselt).

Graag heten wij u allen van harte welkom en kijken graag uit naar uw aanwezigheid.

Namens COBES Hasselt

Francis Loyens
Bisschoppelijk gedelegeerde voor onderwijs
Voorzitter COBES Hasselt

SAVE THE DATE: FESTIVAL VAN DE HOOP

VRIJDAG 16 SEPTEMBER 2022 vanaf 16.30 uur in het Pastoraal Centrum, Tulpinstraat 75 te Kiewit

Op vrijdag 16 september 2022 vanaf 16.30 uur gaat in het PCS te Kiewit de vierde editie van het 'Festival van de Hoop' door waar via lezingen, workshops, dialoogtafels... het nieuwe jaarthema 'Vertrouwen uitstralen' tot leven wordt gebracht.

Het is een festival vol inspiratie met kansen tot ontmoeting. Er zijn o.a. bijdragen van dominicaan Anton Milh, voormalig kinderrechtencommissaris en voorzitter van de Katholieke Scholengroep Basisonderwijs Gent Bruno Vanobbergen, Carl Snoecx van Katholiek Onderwijs Vlaanderen en columniste Aya Sabi. Leerlingen van verschillende scholen uit de Regio Limburg zorgen voor de animatie.

Noteer daarom alvast deze datum in uw agenda.

Een gedetailleerd programma en info over de inschrijvingsmogelijkheden volgen de komende weken.